

הסברים לפרק חשיבה מילולית 2

התשובות הנכונות:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
1	2	1	2	3	4	1	1	3	1	3	3	4	2	1

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
1	4	1	1	2	2	1	3	4	4	1	3	3	4	4

חילים וביטויים

1. התשובה הנכונה היא : (1).
פירוש הביטוי "ניער חוצנו" הוא : התנער מאחריות, הכחיש כל קשר לעניין.
פירוש הביטוי "רבץ לפתחו" הוא : מצוי בסביבתו הקרובה, שרוי בסמוך אליו.
פירוש הביטוי "קשר לו כתרים" הוא : השמיע דברי הלל ושבח למישהו או למשהו.
פירוש הביטוי "קפא על שמריו" הוא : לא השתנה, לא התקדם.
2. התשובה הנכונה היא : (2).
פירוש המילה "צדעיים" הוא : רקות, צידי הגולגולת.
3. התשובה הנכונה היא : (4).
פירוש הביטוי "לעילא ולעילא" הוא : בדרגה הגבוהה ביותר, משובח ביותר, מאיכות מעולה.
4. התשובה הנכונה היא : (3).
פירוש המילה "כרה" הוא : משתה, סעודה חגיגית.

אנלוגיות

5. התשובה הנכונה היא: (3).
- "ריק" פירושו מרחב ריק לחלוטין מחומר כלשהו.
 היחס בין המילים: "ריק הוא מצב שבו אין חומר"
 בדיקת התשובות:
 תשובה (1): צחנה היא מצב שבו אין ריח? לא.
 (צחנה היא ריח רע)
 תשובה (2): רפיון הוא מצב שבו אין חולשה? לא.
 (רפיון הוא חולשה)
 תשובה (3): ודאות היא מצב שבו אין ספק? כן.
 תשובה (4): בידוד הוא מצב שבו אין קור? לא.
 (בידוד נועד למניעת מעבר של חום – ההפך מקור)
6. התשובה הנכונה היא: (1).
- היחס בין המילים: "החנניף זה גרם לאחר להיות מוחנני".
 בדיקת התשובות (נשמור על הסדר, נתחיל מהשמאלית):
 תשובה (1): התרה זה גרם לאחר להיות מוזהר? כן.
 (התרה פירושו הזהיר)
 תשובה (2): הסתכן זה גרם לאחר להיות מסוכן? לא.
 (הסתכן זה סיכן את עצמו)
 תשובה (3): נמנם זה גרם לאחר להיות מנומנם? לא.
 (נמנם זה מי שבעצמו נמצא במצב מנומנם)
 תשובה (4): התעניין זה גרם לאחר להיות מסוקרן? לא.
7. התשובה הנכונה היא: (3).
- פח פירושו מלכודת.
 היחס בין המילים: "פח הוא מכשיר שניתן ללכוד בעזרתו".
 בדיקת התשובות:
 תשובה (1): לחם הוא מכשיר שניתן לפרוס בעזרתו? לא.
 (הלחם הוא הדבר שפורסים)
 תשובה (2): בצק הוא מכשיר שניתן ללוש בעזרתו? לא.
 (בצק הוא הדבר שלשים)
 תשובה (3): מערוך הוא מכשיר שניתן לרדד בעזרתו? כן.
 תשובה (4): כיריים הם מכשיר שניתן להדליק בעזרתו? לא.
 (מדליקים את האש כדי להשתמש בכיריים)

8. התשובה הנכונה היא : (1).

- היחס בין המילים : "התרחץ פירושו רחץ את עצמו".
- בדיקת התשובות (נשמור על הסדר, נתחיל מהשמאלית):
- תשובה (1) : האם התרחק פירושו הרחיק את עצמו? כן.
- תשובה (2) : האם התחבק פירושו חיבק את עצמו? לא.
(הוא התחבק עם מישהו אחר)
- תשובה (3) : האם התבשל פירושו בישל את עצמו? לא.
- תשובה (4) : האם התבקש פירושו ביקש את עצמו? לא.
(מישהו אחר ביקש ממנו)

9. התשובה הנכונה היא : (1).

- היחס בין המילים : "אדוני זו מילה שמשמשים בה כדי להביע כבוד".
- בדיקת התשובות :
- תשובה (1) : האם אנא זו מילה שמשמשים בה כדי להביע בקשה? כן.
- תשובה (2) : האם הסתלק! זו מילה שמשמשים בה כדי להביע פקודה? לא.
(הסתלק! זה סוג של פקודה)
- תשובה (3) : האם הס! זו מילה שמשמשים בה כדי להביע שתיקה? לא.
(הס! זו מילה שנועדה לגרום לשתיקה)
- תשובה (4) : האם האם זו מילה שמשמשים בה כדי להביע תשובה? לא.
(האם זו מילת שאלה)

10. התשובה הנכונה היא : (4).

- היחס בין המילים : "משובץ הוא דבר שיש בו משבצות רבות".
- שימו לב שהטינו את המילה משבצת לצורת הרבים שלה, מפני ששובץ הוא דבר עם יותר ממשבצת אחת, ולכן נטה בהתאם גם את התשובות.
- בדיקת התשובות :
- תשובה (1) : האם מפויח הוא דבר שיש בו פית רב? לא.
(מפויח פירושו מכוסה בפיה)
- תשובה (2) : האם מחודד הוא דבר שיש בו חודים רבים? לא.
- תשובה (3) : האם מנומר הוא דבר שיש בו נמרים רבים? לא.
(מנומר פירושו מכוסה בכתמים רבים, כגון עור הנמר)
- תשובה (4) : האם מרובד הוא דבר שיש בו רבדים רבים? כן.

החלפת אותיות

11. התשובה הנכונה היא : (3).
השלשה המתאימה היא ק.פ.ח.
12. התשובה הנכונה היא : (2).
השלשה המתאימה היא ק.ר.צ.
13. התשובה הנכונה היא : (1).
השלשה המתאימה היא ח.ר.פ.
14. התשובה הנכונה היא : (2).
השלשה המתאימה היא צ.נ.פ.
מצנפת (בתשובה (1)) היא סוג של כובע.
צנפה (בתשובה (3)) היא הקול שמשמיע הסוס (צהלה).
השלשה ג.ב.ע מתאימה רק לתשובות (1) ו-(2).

השלמת משפטים

15. התשובה הנכונה היא (1).
איני יכולה שלא להסכים (כלומר, **אני מסכימה**) עם שקדי, הטוענת כי הרמה הטכנית של הסרט אינה מן הגבוהות (כלומר, **הרמה נמוכה**), עם זאת, בהתחשב בתקציב הזעום שעמד לרשותו של הבמאי, אני סבורה שמדובר בניצול יעיל של משאבים (כלומר, **הרמה של הסרט נמוכה, אך התקציב היה נמוך ונוצל בצורה יעילה**).
16. התשובה הנכונה היא (4).
בני משפחתי אוהבים להרגיזני. לדוגמה, מכיוון שהם יודעים שאינני יכול לשאת ריח של בצל, נוהגים בני המשפחה להניח לפניי את צלחת טבעות הבצל המטוגנות בכל פעם שאנו נפגשים לארוחות משותפות (כלומר, **הם מניחים לפני את הדבר שאינני סובל להריח כדי להרגיזני**).

17. התשובה הנכונה היא (4).

ראש ממשלת טרינידד קיבל עליו את תכתיבי ההסכם הקואליציוני, שהייתה בו מגמה מפורשת של קידום מעמד האישה. למרות זאת, הוא לא זכה לתמיכת המפלגה הפמיניסטית. (כלומר, מצד אחד הוא מקדם את מעמד האישה, ומהצד השני המפלגה הפמיניסטית (הדוגלת בקידום האישה) לא תומכת בו. לכן, השימוש במילים "למרות זאת" הגיוני).

18. התשובה הנכונה היא (3).

מוצלח ככל שהיה תקליטה הראשון של הלהקה, עדיין ניכר בו חוסר הניסיון של הגיטריסט הצעיר שלה (כלומר, התקליט היה מוצלח, אך הגיטריסט היה חסר ניסיון). כיום, כעבור שנים, אף שיכולת הנגינה של הגיטריסט השתפרה במידה רבה, הלהקה אינה מצליחה להגיע לרמתו של תקליט הביכורים ההוא (כלומר, מצד אחד הגיטריסט השתפר ומצד שני התקליטים לא השתפרו. לכן השימוש במילה "אף" הוא הגיוני).

19. התשובה הנכונה היא (3).

ידוע כי התבטאויותיו הקודמות של חבר הכנסת גלעדי בעד חוק התקציב שיקפו את דעתו האישית ולא את עמדת מפלגתו (כלומר, הוא בעד החוק והמפלגה נגד). העובדה שבסופו של דבר הוא הצביע בעד החוק הפתיעה אותי, משום שהצבעתו של גלעדי תואמת בדרך כלל את עמדת מפלגתו (כלומר, מצד אחד בדרך כלל הוא הצביע לפי עמדת המפלגה ומצד שני הפעם הוא הצביע באופן שונה מהמפלגה, ולכן ההפתעה הגיונית).

היגיון

20. התשובה הנכונה היא (1).

כאשר עונים "לא" על השאלה: "האם יש שחקנים בתיאטרון שאינם משופמים?", פירוש הדבר שאין בתיאטרון שחקנים שאינם משופמים. כל השחקנים בתיאטרון זה משופמים. שימו לב: אם עונים "לא" על השאלה בתשובה (4): "האם כל השחקנים בתיאטרון אינם משופמים?", פירוש הדבר שלא כולם אינם משופמים (כלומר, לא כולם חסרי שפם). ניתן להסיק מכך שיש לפחות שחקן אחד משופם, אך לא ניתן להסיק מכך שכולם משופמים.

21. התשובה הנכונה היא : (4).

מכיון שעלינו להגיע למסקנה כי יש חתולים עצבניים, נתחיל מהנתון השני, שבו יש מידע על יצור קיים, וננסה לשלב אותו עם התשובות, ואולי גם עם הטענה הראשונה. על פי הנתון השני, יש רקדנים עצבניים. אם נצרף את הטענה שבתשובה (4) : **כל הרקדנים הם חתולים**, הרי שהרקדנים העצבניים חייבים להיות חתולים. מכאן, שקיימים חתולים עצבניים. שימו לב, שלא נזקקנו כלל לנתון הראשון : כל החתולים יפי מראה.

22. התשובה הנכונה היא : (4).

יפתח אמר : "שלוש ענבל, רוצה ללכת לים?"
ענבל חייבת להגיד משפט שבו מילה שמתחילה באות ע', אלא אם כן היא משתמשת במילה האחרונה שאמר יפתח במשפט הקודם, כלומר, במילה "ים".
כמות המשפטים שענבל יכלה לענות היא רבה מאוד, לכן נבדוק את התשובות על-פי המגבלות שנתונות בשאלה. נתחיל מבדיקת המגבלות על תשובתה של ענבל, ונמשיך עם בדיקת המגבלות לגבי המענה של יפתח לתשובתה זו :
תשובה (1) : תשובה זו אפשרית מבחינת הכללים שמגבילים את תשובתה של ענבל כי היא השתמשה במילה "ים", ולכן לא חייבת להשתמש במילה המתחילה באות ע'.
אבל תשובה זו לא אפשרית מבחינת המגבלות על יפתח, כי יפתח חזר פעמיים על המילה "יום", ומילה זו ("יום") לא נאמרה במשפט של ענבל שבתשובה זו.
תשובה (2) : תשובה זו אפשרית מבחינת הכללים שמגבילים את תשובתה של ענבל, כי יש בו מילה שמתחילה באות ע' ("עדיף"). אבל תשובה זו לא אפשרית מבחינת המגבלות על יפתח, כי יפתח חזר פעמיים על המילה "יום", ומילה זו ("יום") לא נאמרה במשפט של ענבל שבתשובה זו.
תשובה (3) : תשובה זו אינה אפשרית מבחינת הכללים שמגבילים את תשובתה של ענבל, כי אין בו אף מילה שמתחילה באות ע', וגם לא נעשה שימוש במילה "ים" (המילה האחרונה שבה השתמש יפתח).
תשובה (4) : תשובה זו אפשרית מבחינת הכללים שמגבילים את תשובתה של ענבל, כי היא השתמשה במילה "ים". תשובה זו גם אפשרית מבחינת המגבלות על יפתח, כי אמנם הוא חזר פעמיים על המילה "יום", אבל מילה זו ("יום") נאמרה במשפט של ענבל שבתשובה זו. מכאן שזו התשובה הנכונה.

23. התשובה הנכונה היא : (3).

בין שלושת הדוברים יש 2 דוברי אמת תמיד, ואחד שמשקר תמיד. נבחר את שני המצבים האפשריים לגבי שאול. כלומר, נבדוק מה נובע מכך שהוא דובר אמת, ואז נבדוק מה נובע מכך שהוא שקרן.

ובכן, אם שאול דובר אמת, הרי שאביהם של השלושה קירח. אם כן, הרי ששני האחים האחרים צודקים גם הם : לאב אכן אין שיער בלונדיני, וגם לא שיער בלונדיני חלק. המצב שבו שלושת האחים צודקים לא ייתכן, מכיוון שנתון שחייב להיות אח אחד שמשקר. נבדוק, אם כן, מה נובע מכך שהאח הראשון שקרן. אם הוא שקרן, הרי שלאב דווקא יש שיער, ומן הנתון שיש רק שקרן אחד, אנו מסיקים כי דבריהם של שני האחים האחרים נכונים, כלומר : לאב יש שיער, אך הוא אינו שיער בלונדיני (וכמובן שאינו שיער בלונדיני חלק).

לפיכך, המצב היחיד מבין התשובות שהוא אפשרי, הוא שלאב שיער שחור מתולתל.

24. התשובה הנכונה היא : (1).

על-פי הכלל הנתון, כל אחד מוסר את הכדור לזה שמימין לו. אבל, אם זה שמימין לו יותר גבוה, הוא לא ימסור לו, אלא ימסור לזה שמשמאלו.

אם אליק מסר את הכדור לבליק, שעומד מימינו, הרי שאליק יותר גבוה מבליק. אם בליק לא מסר את הכדור ימינה, לגיא, (אלא מסר אותו שמאלה בחזרה לאליק), סימן שגיא גבוה מבליק.

אם גם גיא וגם אליק גבוהים מבליק, הרי שבליק הכי נמוך.

הבנת הנקרא

25. התשובה הנכונה היא : (2).

הטווס ונקבת הטוס מובאים כדוגמה לבעלי חיים בהם הצורה החיצונית של הזכר שונה מזו של הנקבה. תופעה זו (ההבדלות במראה) מכונה "דימורפיזם זוויגי".

26. התשובה הנכונה היא : (2).

על פי שורות 5 - 6 "בררה בן זוויגית" זה השם בו מכונה התהליך של ברירה הנובע מהעדפות בבחירת בני זוג. על פי דרווין הדימורפיזם הזוויגי התפתח בעקבות תהליך זה. כלומר הבררה הבין-זוויגית הוא התהליך שהציע דרווין כהסבר לתופעת הדימורפיזם הזוויגי.

27. התשובה הנכונה היא : (1).

מכיוון שאנו מתבקשים לבדוק איזו מהטענות שבתשובות נכונה לגבי הברכייה נבדוק כל אחת מהטענות שבתשובות אל מול הטקסט עד שנמצא תשובה מתאימה.

תשובה (1) : הפסקה מתחילה בכך שיש חוקרים הטוענים שיש מקרים בהם עקרון הבררה הבין-זוויגית אינו מסביר את הדימורפיזם הזוויגי. דוגמה למקרה כזה הוא הברכייה. כלומר על פי פסקה זו ייתכן שבמין זה הבררה הבין-זוויגית אינה מסבירה את הדימורפיזם הזוויגי.

זו התשובה הנכונה. אין צורך להמשיך לבדוק הלאה.

28. התשובה הנכונה היא : (1).

המשפט בשורות 24 - 25 מדבר על התקופה טרם התפתחות צבעי ההסוואה בקרב נקבות הברכייה. על פי משפט זה הנקבות שבלטו על רקע הסביבה נטרפו. הנקבות בשורה 25 הן אותן נקבות שבלטו על רקע הסביבה, כלומר אלו שאין להן צבעי ההסוואה. הנקבות חסרות צבעי ההסוואה הן אותן נקבות שטרם התפתחות צבעי ההסוואה היו דומות לזכרים, כלומר ססגוניות.

29. התשובה הנכונה היא : (4).

על פי הפסקה החמישית עוף ההויה מובא כדוגמה לבעל חיים שאצלו הסיבה להבדל בין הצורה החיצונית של הזכר לזו של הנקבה נעוץ בתחרות על משאבי המזון. כלומר הבדל זה הקל עליהם אחר חיפוש המזון.

טענתו של בלו (החל משורה 19) מעלה 2 סיבות להיווצרותו של הדימורפיזם הזוויגי :

א- כי סייע להשרדות בעלי חיים בכך שהקטין את סיכוייהם להיטרף (כדוגמה הוא מביא את הברכייה).

ב- בכך שהקלו עליהם לחפש אחר מזון (בפסקה האחרונה עוף ההויה משמש כדוגמה לכך). כך ששני המקרים מוסברים בטענתו של בלו.

30. התשובה הנכונה היא : (1).

הטקסט מציג את עקרון הדימורפיזם הזוויגי (פסקה 1) ואז דן בסיבות להתהוותו : בררה בין-זוויגית (פסקה 2) או סיוע בהשרדות בעל חיים (פסקאות 4 ו-5).

אם כן הכותרת המוצעת בתשובה (1) יכולה לשמש ככותרת מתאימה לטקסט.